

РЕШЕНИЕ

№ 5490

гр. София, 28.09.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 66 състав,
в публично заседание на 14.09.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Елка Атанасова

при участието на секретаря Кристина Григорова, като разгледа дело номер **10263** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване (КСО), във връзка с чл. 145 и следващите от АПК.

Образувано е по жалба на З. Ц. Х. от [населено място] против Решение № 2153-21-333 от 05.11.2019 г. на Директора на ТП на НОИ - С. с което е оставена без уважение жалбата ѝ против Разпореждане № [ЕГН] от 22.07.2019 г. на длъжностно лице по „Пенсионното осигуряване”. С посоченото разпореждане е отменено Разпореждане № 570922/13 от 15.02.2019 г. и е изменена отпуснатата лична пенсия за осигурителен стаж и възраст на жалбоподателката, считано от 22.11.2018 г. пожизнено по чл. 99, ал. 1, т. 1, б. „а” от КСО. Разпореждане № [ЕГН] от 22.07.2019 г. се оспорва само в частта, в която не е зачетен стажа при осигурителя [фирма], с доводи, че осигурителния стаж на жалбоподателката за периодите от 12.01.2001 г. - 30.06.2001 г. и от 07.08.2001 г. - 07.05.2002 г. при осигурителя [фирма] е правилно отразен и заверен в представената пред пенсионния орган трудова книжка. Твърди се, осигуреното лице на може да търпи негативни последици от факта, че осигурителят не е подавал коректно данни в Регистъра на осигурените лица или че не съхранява разплащателните ведомости.

По жалбата на З. Х. първоначално е било образувано адм.д. № 13 488/2019г.. по описа на Административен съд София-град, като постановеното по него Решение № 1759/11.03.2020г. е отменено с Решение № 12737 от 15.10.2020 г. по адм. дело № 6492/2020 г. на Върховен административен съд (ВАС) и делото е върнато за ново разглеждане от друг състав на АССГ. За да отмени решението на АССГ, ВАС е приел, че е налице допуснато съществено нарушение на

административнопроизводствените правила и спора не е изяснен от фактическа страна. Във вр. с изясняване на спора от фактическа страна ВАС е указал събиране на доказателства по чл.40 ал.1 и ал.3 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж (НПОС), като се извърши проверка на спорните вписвания в Трудова книжка № 394/11.09.1975 г. и Трудова книжка № 07/07.05.2002 г., съобразно относимата правна уредба, регламентираща документите, с които се установява трудов / осигурителен стаж, реда за тяхното издаване и оформяне, както и наличието на разплащателни ведомости и други разходооправдателни документи относно стажа на жалбоподателката в осигурителя [фирма] за периодите от 12.01.2001 г. - 30.06.2001 г. и от 07.08.2001 г. - 07.05.2002 г. Указал е на съда изпълнение на задължението му по чл.171 ал.4 от АПК във вр. с разпределената доказателствена тежест в производството.

В съдебното производство при новото разглеждане на делото жалбоподателката се явява лично. Не представя доказателства, съобразно разпределението на доказателствената тежест, независимо от указанието на съда, дадено на основание чл.171 ал.4 от АПК двукратно – с разпореждането за насрочване на делото и с протоколно определение от 16.02.2021г. - че не сочи доказателства за някои обстоятелства от значение за делото, а именно – доказателства за осигурителния стаж при осигурителя [фирма], по смисъла на чл. 40 ал.1 и ал.3 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж, вкл. и за установяването на осигурителния и трудовия стаж по реда на Закона за установяване на трудов и осигурителен стаж по съдебен ред. Представя оригинали на Трудова книжка № 394/11.09.1975 г. и Трудова книжка № 07/07.05.2002 г., от вписванията в които по отношение на спорния осигурителен стаж в [фирма], по разпореждане на съда служебно са изготвени копия и приложени по делото, като оригиналите на трудовите книжки са върнати на жалбоподателката. В позиция по същество и в писмени бележки (обяснение – обосновка) жалбоподателката поддържа основателност на жалбата и моли за отмяна на решение на ТП на НОИ С. – град, с оглед наличие на основания за признаване на стажа ѝ в [фирма], с довод че не може да носи отговорност за неизпълнение на задълженията на осигурителя и на НОИ като контролиращ орган.

Ответникът, се представлява от юрисконсулт В., която оспорва жалбата и моли същата да бъде отхвърлена. Развива доводи, че стажа на жалбоподателката в трудовите книжки при осигурителя [фирма] не е заверен надлежно, съобразно изискванията на чл.6 от Наредбата за трудовата книжка и трудовия стаж, доколкото за периода 12.01.2001г. – 30.06.2001г. в ТК липсва продълговат печат и подпис на гл.счетоводител, а в ТК № 7 продължителността на стажа не е изписана с думи, отново липсва подпис на главен счетоводител, както и на управител и липсва заверителен печат.

Административен Съд С. - град, III отделение, 6б състав, след като взе предвид и обсъди по отделно и в съвкупност наведените от страните доводи и събраните доказателства, намира за установено, от фактическа страна следното:

Между страните не е налице спор по фактите, по отношение на подаването на Заявление № 2113-21-9748/23.11.2018 г. от З. Ц. Х. с искане за отпускане на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1, 2 от КСО, представянето пред пенсионния орган на документи по чл. 2 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж (НПОС) и издаването на Разпореждане № [ЕГН] от 28.11.2018 г. на длъжностно лице по „ПО”, с което е отпусната лична пенсия за осигурителен стаж и възраст на

жалбоподателката на основание чл. 68, ал. 1, 2 от КСО, считано от датата на придобиване на правото на пенсия - 22.11.2018 г., при навършена възраст 61 години и 02 месеца и зачетен осигурителния стаж в размер на 36 години 04 месеца и 09 дни от трета категория, както и по отношение на отпускането на пенсията в минимален размер, до определянето на размера ѝ по реда на КСО.

Не е спорно и че с Разпореждане № 570922/13 от 15.02.2019 г., на основание чл. 1, ал. 5 от НПОС и чл. 70, ал. 3 от КСО, пенсионния орган е постановил отказ за изменение на личната пенсия за ОСВ на жалбоподателката, поради наличие на периоди, за които липсват изискуемите документи и данни, установяващи осигурителния стаж и доход на жалбоподателката.

Срещу разпореждането от 15.02.2019 г. жалбоподателката е подала жалби от дати: 29.03.2019 г., 07.05.2019 г., 13.05.2019 г. и 10.06.2019 г., като длъжностното лице е уведомило З. Ц. Х. с писмо от 08.05.2019 г., че се осъществяват изискуемите действия, свързани с изясняване и установяване на осигурителния стаж.

С Разпореждане № [ЕГН] от 22.07.2019 г. на длъжностно лице по „ПО”, предмет на проверка в настоящото производство, на основание чл. 99, ал. 1, т. 1, б. „а” от КСО е отменено разпореждане № 570922/13 от 15.02.2019 г. и е изменена отпуснатата лична пенсия за ОСВ на жалбоподателката, при зачетен осигурителен стаж в размер на 37 години 03 месеца и 23 дни от трета категория. С постановеният административен акт размерът на пенсията е осъвременен, преизчислен и индексирал, съобразно действаща нормативната уредба, след датата на нейното отпускане.

За периодите от 12.01.2001 г. до 30.06.2001 г. и от 07.08.2001 г. - 07.05.2002 г. е извършена проверка от контролните органи на осигурителя, в резултат на която е изготвен Констативен протокол № KB-5-21-00591465 от 10.07.2019 г., с който е установено, че разплащателните ведомости на [фирма] не се съхраняват от съдружниците в дружеството, поради което осигурителния стаж през описаните периоди не може да бъде потвърден. В резултат на приключване на проверките относно заявления от жалбоподателката осигурителен стаж, длъжностното лице, при определяне на действителния размер на пенсията, е изключило от осигурителния стаж на жалбоподателката периода, касаещ времето, през което тя е полагала труд, според представените осигурителни книжки, при осигурител [фирма] и при [фирма].

Спорно по делото е дали органът по пенсионното осигуряване законосъобразно не е зачел за осигурителен стаж и доход периодите от 12.01.2001 г. до 30.06.2001 г. и от 07.08.2001 г. до 07.05.2002 г. при осигурителя [фирма], поради липса на подадени данни от осигурителите в регистъра на осигурените лица, както и поради обстоятелството, че стажа в трудовата книжка не е заверен, съгласно изискванията на Наредбата за трудовата книжка и трудовия стаж (НТКТС).

Разпореждането от 22.07.2019 г. на пенсионния орган е обжалвано от З. Х. пред Директора на ТП на НОИ, [населено място], който с Решение № 2153-21-333 от 05.11.2019 г. е отхвърлил жалбата.

За да отхвърли жалбата директора на ТП на НОИ С. – град се е позовал на чл.40 ал.1 и 3 от НПОС, определящ въз основа на какви данни става доказването на осигурителния стаж, приемайки, че в Регистъра за осигурените лица (РОЛ) не се съдържат данни за стажа на жалбоподателката при осигурителя [фирма] за периодите от 12.01.2001 г. - 30.06.2001 г. и от 07.08.2001 г. - 07.05.2002 г., като същият стаж в представените трудови книжки не е заверен съгласно изискванията на чл.6 от НТКТС, както и че при извършената проверка съдружниците в дружеството са заявили, че не

съхраняват разплащателни ведомости.

При новото разглеждане на делото е допуснато изслушването на съдебно-графическа / почеркова/ експертиза, изпълнена от вещото лице Ц., от заключението на която, което съдът кредитира като обективно, безпристрастно и неоспорено от страните, се установява, че подписите, положени на стр.7 от ТК № 07 за работодател в колона 9 „Подпис и печат на работодателя”, както и в колона 8 срещу текста „Подпис” при посочването на общото прослужено време и третия подпис – на същата страница под текста „Поправката е наша” са изписани от едно и също лице. В отговор на въпроса дали на стр.25 от ТК № 394/11.09.1975г., под кръглите печати на [фирма], има положен/положени саморъчни подписи, вещото лице установява, че под всеки от 5-те кръгли печати на дружеството има положени 5 броя подписи, след което са положени 5 бр.отпечатъци от печати на [фирма].

Административен съд София - град, III отделение, 6б състав, след като обсъди доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства, приема от правна страна следното:

Допустимостта на жалбата е анализирана при предходното разглеждане на делото - жалбата е допустима като подадена в срок, от надлежна страна и срещу акт, подлежащ на оспорване.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Нормата на чл.347 от Кодекса на труда определя трудовата книжка като официален удостоверителен документ за вписаните в нея обстоятелства, свързани с трудовата дейност на работника или служителя.

Съгласно чл.349 от Кодекса на труда (КТ), в редакцията обн. в ДВ, бр. 100 от 1992 г., в трудовата книжка се вписват следните данни за работника или служителя: 1. име, дата и място на раждането; 2. адрес; 3. (изм. - ДВ, бр. 25 от 2001 г., в сила от 31.03.2001 г.) номер на личната карта или друг документ за самоличност и ЕГН; 4. образование, професия, специалност; 5. заемана длъжност и организационно звено, в което работи (отдел, цех, служба); 6. уговореното трудово възнаграждение; 7. дата на постъпване на работа; 8.дата и основание за прекратяване на трудовото правоотношение (член, алинея, точка и буква от този кодекс); 9. продължителност на времето, което се признава за трудов стаж, както и на времето, което не се признава за трудов стаж;10. изплатени обезщетения при прекратяване на трудовото правоотношение;

Стажът на жалбоподателката за периода 12.01.2001 г. - 30.06.2001 г. е отразен в ТК № 394 –стр.24 (л.18-19).

Видно от вписванията в тази трудова книжка – посочени са работодателя, вида дейност, длъжността на работника, заплатата/тарифна ставка, дата на постъпване на работа и дата на прекратяване на трудовия договор, основанието за прекратяване, прослуженото време от 5 месеца и 20 дни. В колони 6, 7, 8 и 9 от ТК са положени общо 5 кръгли печата на [фирма] и от 07.08.2001 г. - 07.05.2002 г. в ТК № 07 (л.20-21). Продълговат печат в тази ТК за [фирма] не се установява. Такъв е наличен за [фирма] на същите страници на трудовата книжка.

Нормата на чл.6 ал.1 от НТКТС не е претърпяла изменения от обнародването на наредбата в ДВ бр.102/03.12.1993г. и сочи, че „при прекратяване на трудовото правоотношение продължителността на трудовия стаж, придобит от работника или служителя при работодателя към датата на прекратяване на трудовото правоотношение, се записва с цифри и думи и се подписва от главния счетоводител и

от работодателя, като се подпечатва с печата му. Разпоредбата не изисква изрично наличието на правоъгълен печат, а единствено записване „с цифри и думи“ на продължителността на трудовия стаж, подписи на главен счетоводител и работодател и „подпечатване с печата му“. В конкретния случай продължителността на стажа в ТК № 394 е изписана с думи и цифри – „пет месеца и 20 дни“ , подпечатана е трудовата книжка с печата на [фирма] (дори 5 пъти), като заключението на вещото лице по допуснатата съдебно-графическа експертиза категорично установява, че в ТК на стр.25 са положени 5 броя подписи, след което са положени отпечатъци от 5 броя кръгли печата на [фирма]. Посоченото доказателство опровергава позицията на ответника в оспореното решение и потвърденото с него разпореждане, че ТК 394 не е подписана от „главния счетоводител и отработодателя“. С оглед безспорната установеност на наличие на подписи в трудовата книжка, вкл. видно от копие на съответната страница и в колона 9 " Подпис на ръководителя на предприятието, учредението или организация и печат" съдът приема, че е налице е надлежно оформяне на стажа в трудовата книжка, с подпис на работодателя, съобразно изискванията на чл.6 ал.1 от НПОС.

Съдът намира, че липсата на правоъгълен печат на същата страница в ТК не опровергава достоверността на съдържанието на вписаното в нея обстоятелство и не представлява нарушение на чл.6 ал.1 от НТКТС, доколкото наличието на такъв не се изисква от посочената разпоредба.

Относно вписванията в ТК № 07 съдът констатира, че на стр.6 и 7 от нея е отразен стаж в [фирма], като отново са вписани работодателя, длъжността на жалбоподателката, дневното основно трудово възнаграждение, дата на постъпване на работа и дата на прекратяване на трудовото правоотношение, както и основанието за прекратяването му. В колона 6 е налице подпис на работодателя, като същият подпис е положен още два пъти на стр.7 – под текста „ Общо прослужено време - 9 год 9 месеца 0 дни“, като цифрата „9“ е удебелена в текста и под текста „Поправката е наша“ срещу теста „Подпис“. С последния текст е изпълнено изискването на чл.6 ал.1 от НТКТС да се изпише и „продължителността на трудовия стаж, придобит от работника или служителя при работодателя към датата на прекратяване на трудовото правоотношение, ...с цифри и думи“. Трудова книжка № 07 не е подписана от главен счетоводител. Последното обстоятелство съдът намира за установено с категоричност, доколкото заключението на съдебно-почерковата експертиза установява, че и трите подписа на стр.7 в ТК 07 , вкл. и първия в колона 9 „Подпис и печат на работодателя“ са изписани от едно и също лице. След полагането на подпис на работодателя, на същата стр.7 има поставени 4 кръгли печата на [фирма], с което съдът намира, че е изпълнено изискването за подпечатването ѝ с печат на работодателя.

Доказването на трудовият и осигурителният стаж се извършва с документите, изисквани от чл. 40, ал. 1 и 3 от НПОС: с данните по чл. 5, ал.4, т. 1 КСО, с трудови, служебни, осигурителни книжки и с документноутвърден образец. Документите по утвърден образец се издават въз основа на изплащателните ведомости, други разходооправдателни документи и договоризавъзлаганенатруд. Първичният документ, в който се съдържат данните за осигурителния стаж на лицето са изплащателните ведомости, а трудовите, служебни и осигурителни книжки са вторичен документ, който отразява вече направените записвания в изплащателните ведомости. Поради това - записванията в книжката (от посочения вид) трябва да съответстват на

записванията в изплащателните ведомости. При несъответствие между записванията в изплащателните ведомости от една страна, а от друга - в трудовата, служебна или осигурителна книжка на лицетозаедин и същипериод, меродавно е записването в изплащателните ведомости, не обратното. При липсана надлежни документи установяването на осигурителния и трудовия стаж се извършва по исков ред по реданаЗакона за установяване на трудов и осигурителен стаж по съдебен ред.

Предвид изложеното съдът намира, че стажа за посочените по-горе периоди е заверен, съобразно изискванията на чл.6 ал.1 от НТКТС, доколкото са налице подписи на главен счетоводител и работодател в ТК № 394 и е налице подпис на работодател в ТК 07.

Обстоятелството, че в ТК 07 липсва подпис на главен счетоводител, при наличие на 3 подписа на работодател, съдът намира че не следва да се приема за такова нарушение на изискванията на закона, коетодаопорочи доказателствената сила на трудовата книжка като писмен документ достепен да не бъде признат придобит и удостоверен в нея трудов стаж. В настоящия случай, при прекратяване на трудовото правотношение трудовата книжка е оформена със съответния печат на работодателя, с продължителността на трудовия стаж, изписан като години, месеци и дни цифром и словом, като ТК е подписана от ръководителя на дружеството работодател. Липсата, съответно непоставянето на съответното място на подпис на главен счетоводител, по-скоро според съда представлява технически пропуск, който не е достатъчно основание да се обори удостоверителната сила на трудовата книжка, съгласно чл.347 от КТ и чл.40 ал.1 от НПОС.

Съществуват редица житейски ситуации, при които е възможно в ТК да не се положи подпис на гл.счетоводител – напр. при временно отсъствие на последния, поради ползване на отпуск или др. Възможно е и в дружеството към момента на удостоверяването на прослуженото време на работника да не е имало правоотношение с главен счетоводител и счетоводното обслужване да се е извършвало от външна счетоводна фирма. Съществено е обстоятелството че ТК 07 е подписанаот работодателя. Несъхраняването на архива на предприятието не може да се вмени във вина на жалбоподателката и същата да търпи негативни последици от това независимо от нейната воля и възможности обстоятелство.

В разглеждания казус дори да се приеме, че органите на ТП на НОИ, [населено място] не са имали възможността да се запознаят със съхраняваните при [фирма] разплащателни ведомости и така да зачетат претендиращия осигурителен стаж, същите е следвало да вземат предвид вписванията в представените от Х. трудови книжки. Това тяхно задължение произтича от разпоредбата на чл. 40, ал. 1 от НПОС, според

която доказването на осигурителен стаж и доход, става въз основа на данните по чл. 5, ал. 4, т. 1 от КСО, с представянето на трудови, служебни, осигурителни книжки и с документ по утвърден образец. Противно на приетото от административният орган съдът намира, че вписванията в представените от Х. трудови книжки отговарят на изискванията на чл. 6 от НТКТС.

С оглед на изложеното съдът намира че издаването на оспорените актове на органите на ТП на НОИ, [населено място] е в несъответствие с материално-правните разпоредби и целта на закона, поради което следва да бъдат отменени, като преписката се върне на длъжностното лице по „Пенсионно осигуряване” при ТП на НОИ, [населено място] с указание за издаване на ново разпореждане, в което периодите от 12.01.2001 г. до 30.06.2001 г. и от 07.08.2001 г. до 07.05.2002 г., през които З. Х. е полагала труд в [фирма] да бъдат зачетени за осигурителен стаж.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2, пр. 2, във връзка с чл. 173 от АПК, Административен съд София - град, III отделение, 66 състав,

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалба на З. Ц. Х. от [населено място] на Директора на ТП на НОИ, [населено място] с № 2153-21-333 от 05.11.2019 г. и Разпореждане № № [ЕГН] от 22.07.2019 г. на длъжностно лице по „Пенсионното осигуряване”, в частта, в която не е зачетен за осигурителен, стажа на З. Ц. Х. при осигурителя [фирма] за периодите от 12.01.2001 г. - 30.06.2001 г. и от 07.08.2001 г. - 07.05.2002 г.

ВРЪЩА ДЕЛОТО като преписка на длъжностното лице по „Пенсионно осигуряване” при ТП на НОИ, [населено място] с указание за издаване на ново разпореждане при съобразяване със задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, дадени в мотивите на настоящето решение.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му на страните, с касационна жалба пред Върховния административен съд на Република България.

СЪДИЯ: